

نومرو : ۱۱۸

اداره خانه

ایستانبول، جغال اوغلی، دائره اجتهاد

تهلهفون نومروسی : ۸۶۵

“ Idjtihad ” Constantinople

بشنجی سنه

اجتهاد

۲۵ ایلول ۱۳۳۰

آبونه

ملک آلتی آیلوق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمه

صربیت فکریه فادرم

علمی، ادبی، اجتماعی هفته لوق مجموعه

مدیر مرخص : الهمی صفا

ایدنلردر : بونلرده باشلیجه اولا غائب ایتدیکی مخلوق
تکرار آرزولا مامقندن متولد بر میل تقرب، ثانیاً سودیکی
دائرء ملکیتده بولامقندن نشأت ایدن برانکسار، ثالثاً
الندن قاجیردیغنی تکرار اله کچیرمک هوسندن طوغان
برسودای استرداد وانتقام حس اولنور .

ارککلر همان علی العموم قیصقانج قادینلردن خشنود
اولمازلر ؛ دها طوغروسی معشوقه لرنده اويله رقیق
وساكت بر قیصقانجلاق ایستلرکه حریتلرینه اصلا مانع
اولماسین . قادینلره کلنجه : اولنره سودکلرینک کندیلرینی
قیصقانمامایی برشبهء لاقیدی کتیرر، فقط سومدکلرینک
قیصقانمامایی بی شبهه تحماسوز کلیر .

قادین اولالم ، ارکک اولالم ، قیصقانجلاق برنسبت
مرضیه آلدیغنی زمان سودیکمزک لیاقتی، شان و شرفی،
سعادتتی، هرشیئنی وحقی حیاتی قیصقانیز ؛ آنجق اونک
اولومی بزى مستریح ایدر . غیرتک بودرجه سنه مبتلی
اولانلره آجمالی یز، زیرا برکره اولدورر، بیگ کره
اولرلر !

جناب سهراب الدین .

هامش : غیرت عاشقانه ادبیات جهانده مهم بر موقع اشغال
ایدر ، کلهجک مصاحبه مزده اوندن بحث ایده جکم .
ج . ش .

محاربه اطرافنده

— انکلتزه - آلمانیا رقابت اقتصادیسی —

سرای بوسنه ده بر مکتب طلبه سی طرفندن فیرلاتیلان
کوچک بر آتش بوتون مدنی اوروپایی آتشلر ایچنه غرق
ایتمش ، دهشتلر صاحبان برجهنمه چویرمشدر .
کوچک بر قیغاجمک بوقادار خارقه نما بر تأثیر کوستر-
مسنه سیبیت ویرن عامللری آراشدیریرسه ق بر طرفدن
روسیه نک پانسلاویسم پولتیقه سنی و دیگر طرفدن انکلتزه نک
برمدتن بری مبتلا اولدیغنی آلمان قورقوسنی و تعییر
معروفیله آلمان کابوسنی کورورز . بزوراده شمیدیلک
یالکز آلمان کابوسنک و دها طوغریسی انکلیز - آلمان
رقابت اقتصادی سنک ماهیتنی ایضاح و تعیینه چالیشه جغز .

بوغیرتله دوشنلرک محبتی، حضور و راحتی، عزت نفسی،
وقاری ، هپسی ، هپسی ، قانار ، صیزلار ونهایت غضبه
منقلب اولور ، سودیکی قانانیر، صیزلاتیر، اغضاب ایدر،
ایکی وجود آره سنده بر جریان الم شکلی آلیر .

قیصقانج ایچون هر واقعه یکی بر غلیان غیرته سبب
اولور ، هیچ برشی غیرتی تسکین ایتمز . سودیکی
مسرور ، مکدر ، ساکت ویا مترنم ، هر نه اولور سه
اولسون قیصقانج اونک هر طورندن بر شبهه خیانت
چیقاره جقدر : غیرتک بوشکلی بر مرصدرکه هر علاجدن
بر بهانه اشتداد بولور ... سودکلرنده بویله لاینقطع اثر
اهانت آرایانلر هیچ دوشونمزلرکه آرادقلرینه تصادف
ایتدکلری کون دنیانک اک بدبخت آدمی اوله جقلردر .
برمتاد هر عشقه براز قیصقانجلاق لازم کلیر سه ده
غیرتک فوقه چیقان خارق العاده محبتلر کوروله مش
دکلدر . سوکی بسضاً اونسته ارتقا ایدرکه انسان پرستیده
روحنه هیچ بر سائبه شبهه قوندوره مز .

قیصقانجلاق علی الاکثر حق عاشقینه نسبتله اجر
معشوقیتنی غیر کافی کورن خودکاملرده کورولور .
لاروشفوقونک مطالبه سنی تصدیق ایتملی یز : غیرت
عاشقانه ده حب غیردن زیاده حب نفس واردر . برمتاد
محبتله برابر باشلایان قیصقانجلاق محبتک زوالندن صوکره
بیله بعضاً بردوام قالیر : بر زمان سومش اولدیغمز بر
مخلوقک باشقه سنه محبتنی تمامیه لاقیدانه تاقی ایده میز .
بوجهتله : « قیصقانجلاق انسانک حس ایتدیکی عشقندن
دکل مالک اواق ادعاسنده اولدیغنی معشوقیتدن تولد ایدر . »
دیین ذات پک حقلی در .

غیرت عاشقانه نک باشلیجه اوچ آقتوری واردر :
عاشق ویا معشوق ، عاشقه ویا معشوقه ، موهوم ویا موجود
رقیب ویا رقیبه ... بوندن طولایی هر قیصقانجلاقده میل
ومحبت قدر کین وعداوت حس اولنور . سودیکی
باشقه سنه قایدیران عاشقک رقیبه قارشنی حس ایتدیکی
شی عشقی نسبتنده عظیم بر کین در ، استحقار ایله قاریشیق
بر کین ...

قیصقانجلاقلرک اک مغایق خیانت عاشقانه بی تعقیب

قادر آني او قادر سريع اولمشدر كه انكلتره نك دوجار خوف وهراس اولماماسي قابل دكلدی. المانيانك ۱۸۷۵ سنه سنده حائز اولديغي تجار كميلرينك حجم استيعابيسي من حيث المجموع انحق بر ميلون طوندن عبارت ايگن ۱۹۰۸ سنه سنده درت بحق ميلونه بالغ اولمشدر. حرب كميلري دخي او نسبتده چوغالمشدر. فقط انكلتره يي اُك زياته قورقوتان شي آلمانيانك حرب كميلري دكل بلكه تجار كميلريد. انكلتره كندى قرووازورلرينك آلمان قرووازورلري طرفندن تحريب اولنه جغندن قورقيور، بلكه انكلز ليمانلريه ايشله ين تجار كميلرينك آلمان ليمانلريه ايشله ين تجار كميلري طرفندن طويسز، بارونسز اوله رق عطالته محكوم ايديله جكندن قورقيور. آلمان كابوسنه مبتلا اولان برانكلز محري، باقكر ناصل فرياد قوپاريور:

أى انكلز لر، اُزده كي ثروقلر، بوگون حائز اولديغوزرفاه وسعادت بزه موهبه الهيه شكنده كله مش، يز سائر مملكتلر كي طبيعي ثروتلره، خزينه لره مالك دكلز. مملكتلر باشند باشه قوجه مان بر دستكاهدر كه سائر ملتلك مالى اولان مواد ابتدائيه نك اعمالنه مخصوصدر. بوكون بزملة اجرائي تجارت ايدن ملتلكر باشقه طرفه توجه ايدرلر سه يز آجلغه محكوم. بوكون انكلتره ده اولان محور تجارت بشقه يره انتقال ايدرسه يز سفيل قايلرز. اونوتيمه لم كه بز انكلز لر دالغلى دكزلرله محاط سيملى و مظلم بر آدا اهالي سندن باشقه برشى دكلز.

آلمان كابوسنى انكلز پوليقيقه سنك باشليجه محوري عد ايدن انكلز سياسيونى ايمپراطور وبلهلم حضر تلرينك ايكي مشهور سوزي دا ئما كوز او كنده بولنديرييورلر. برنجيسي: « آلمانيانك آتيسي دكزده در » ايكننجيسي: بن بتون مسلمانلر دوستيم ».

آلمانيانك آتيسي دكزده در، ديمك انكلتره نك آتيسي قبر درياده در، ديمكدن فرقى دكلدر. دكزده انكلز و آلمان كي ايكي قوم ايچون ير يوقدر، تجارت بحريه هرايكي ملتي بسايه مز. آلمانلر انكلتره نك مشتر يلري، انكلتره نك تجارت بازارلرني آلد ايدرلر سه انكلز لر اكمكسز قالغه محكومدرلر. انكلز لر لك بو خصوصه كي وهم وانديشه لري نه درجه يه قدر محق اولديغي اكلامق ايچون شو ارقامه دقت ايتمليدر: ۱۸۸۷ سنه سنده

انكلز - آلمان رقابتي مشهور بر سياسينك ديدكي وجهله يان يانه اجرائي تجارت ايتمكده اولان ايكي دكانچينك رقابتدن قورتلوق ايچون بربري بوغازلامغه چالشمه سندن بشقه برشى دكلدر. يوقسه انكلز ايله آلمان قوملريني بربرندن آيره جق هيچ بر سبب يوقدر. بالعكس بوكون انكلتره نك متفق اولان فرانسه اُك شدتلى خصم تاريخيسي اولديغي كي دكر متفق اولان روسيه ده صوك زمانلره قادر انكلتره نك خصوصته اُك زياته معروض اولان دولت ايدى. حالبوكه آلمانيا ايله انكلتره آره سنده پك اوزاق اوليان عرق براخوت، برقان قرداشلى موجوددر. بوايكي ملت پينده تسكين ايديله جك تاريخي خصوصتلر موجود اولماديغي كي حال حاضرده دخي حلي لازمكلن مادي و مئين اختلافلر يوقدر.

اون بش، يكرمي سنه اولنه كننجه يه قادر انكلتره نك اُك نيوكا ئله سي فرانسه نك توسيع مستملاكات پوليقيقه سنه ضربه اورمق و روسيه نك افغانستان و بلوچستان طريقيه هندستاني استيلا ايتمه سي انديشه سنه خاتمه چكمكدن عبارت ايدى. آلمانيا دا ئما « فورايغن اوفيس » اُك حساباتندن خارج طوتيلمشدر. انكلز لر آلمانلره دليك ايچنده امرار حياتنه محكوم طوبراق صيچاني نظريله باقيورلردى.

انكلز لر بو طرز تلقيد بوسبوتون حقسز دكلديلر. چونكه آلمانيانك تشكلات ارضيه و طوپوغرافيه سي بر اكسب قوته مساعد اولوب بحري انكشافه مساعد كورونميوردي. فقط آلمانيانك صوك سنه لرده نائل اولديغي خارقه نمادينيله جك درجه ده كي ترقيات صناعيه سي « طوبراق صيچاني » ني « دكز قوردي » حالته افراغ ايتمشدر. آلمان فابريقه لري ايچون خارجدن مواد ابتدائيه جلب ايتمك لازم كلديكي كي معمولات و مصنوعات ايچون دخي مخرجلر آرامق ايجاب ايتمشدر. خارج ايله وقوع بولان بومبادله يي تا مين ايچون معظم بر دونماي تجاري وجوده كشيرلش و بوتجاري دونماي حمايه ايتمك ايچون ده قوتلى بر حرب دونماسنك انشاسنه مجبوريت حاصل اولمشدر.

طوبراق صيچانك دكز قوردي كه سيلمه سي او

امتیازی آلمانلرک ائله کچدکن صکره بوسبوتون کسب قوت ایتشدرد .

بغداد خطنک نقطه منتهایی بصره در . آلمانلر بصره طریقله هندستان تجارت واقتصادینه وضع ید ایده بیلیر و انکلیزلری ائک بویوک ثروت منبغدن محروم قیلارلر . هله آلمانیا ؛ مسلمانلری حقیقی صورتده دوست یارمیه موفق اولورسه انکلتیره نئک مغلوبیتی یالکیز اقتصادی دکل سیاسی بر ماهیتده کسب ایدرد . انکلتیره پک اعلا بیلیرکه یوزلرجه میلیون مسلمانک بر آووج انکلیزه تابع اولماسی قوه جاذبه دن محروم اولماسندن ایلری کلیر . یوقسه بو حال طبیعی بر کیفیت دکلدر .

فرهنگ

رجال فن

هاروهی - ده قارت - یاسقال - اویژنه - نیوتون - لایبچ - لوردهن دوجوسیه - بوفون - دالامبر - لینه - قوندورسه - لاروازیه - لابلاس - کوریه - لامارک - آمپر - اتیهن ژوفرواستن ایلدر - کهلوساق - برژلیوس - آراغو - ژان بابتیست دوما - داروهن - اوکوست لووان - قلودرنار - ژوزف برتران - پاستور - تیهیران - برتولو

هاروهی

ویلیام هاروهی برانکلیزدرد . ۱ نisan ۱۵۷۸ تاریخ میلادیسنده « فولسکستون » ده دنیایه کمشدر . ابتدا « فانت » بوری « دهلیسه درجه لرده بولونان برمکتیده اوقومش ؛ بالاخر کبریچ دارالفنوننه کیرمشدر . یکرمی یاشنه کلدیکی زمان ایتالیایه کیده رک جوخه فابریقه لرله پک مشهور « پادو » ده کی دارالفنوننه دوامه باشلامشدر .

هاروهی هنوز طلبه ایکن « قولومبوس » و مشهور مشرخلردن « آندره سزالیینی » نك دوران دم اوزرینه اجرا ایتدکلری متعدد تجربه لره مطلع اولمشدر .

قولومبوس ، کوپکار اوزرنده یاپدینی متعدد فیزیولوژی تجربه لرله « دوران صغیر » ک موجودیتی میدانه چیقارمشدی . بونی متعاقب ، سزالیینی ده « دوران کبری » اثبات ایتشدی .[*] درت سنه « پادو » دارالفنوننده طب تحصیل ایدوب انکلتیره عودت ایددن ویلیام هاروهی بو ذاکتری اوقومش اوکرمشدی . وبوصورتله آتیا انکشاف ایتدیره جکی نظریه سنک اساسلریخی حامل بولونیوردی .

[*] قانک قلدن چیقوت اق جهرله قدر کیدوب تکرار عودت ایتسندن عبارت اولان قیسه بر ساحه ده کی جولانته « دوران صغیر ؛ قلدن چیقوت بونون وجودی دولاشدقندن سوکرا تکرار عودتندن عبارت اولان جولانته « دوران کبری » دیرلر .

یعنی اونوز سنه اول آلمانیا نك تجارت خارجیه سی آنجاق « ۶,۲۴۵ » میلیون مارقدن عبارت ایکن انکلتیره نك تجارت بحریه سی « ۱۰,۷۲۱ » میلیون مارقه بالغ ایدی . دیمک اولورکه آلمانیا نك تجارت خارجیه سی انکلتیره نك کنت تخمیناً نصفی درجه سنده ایدی . حالبوکه بوتاریخدن یکرمی بش سنه صکره یعنی ۱۹۱۲ سنه سنده آلمانیا نك تجارت خارجیه سی « ۱۹,۶۴۸ » میلیون انکلتیره نكکی ایه یالکیز « ۲۲,۸۵۸ » میلیون حقیقه مشدر . آره ده کی فرق یوزده اون بشدن زیاده دکلدر . بو کیدیشله بر قاچ سنه سوگره آلمانیا نك تجارت خارجیه سنک انکلتیره میدان اوقومغه باشلایه جنی انکلتیره ده کیمسه نك مجهولی دکلدر .

شوراسی ده شایان دقتدرکه آلمانیا نك یکی آله ایتدیکی پیاسه لرک قسم اعظمی اولجه کاملاً انکلتیره یه عائد ایدی . آلمانلر فعالیتلرینک انکشافی ایچون هیچ برحدود طانیازلر .

بونوه کره ارضه ساحه فعالیتدر سوزی بوتون آلمان تجارتینک دستورالعملی مثابه سنده در . بواعتبارله درکه آلمان معمولاتی یالکیز انکلیز مستملکه لرینه دکل ، تا انکلتیره نك قلمکانه بیله صوقیه رقیریلی مصنوعات دهشتلی صورتده رقابت ایدیور .

بونقطه نظرندن انکلتیره نك آنسزین آلمانیا یه هجوم ایتمه سی محق و مشروع اولماسه بوسبوتون سببسنزدکلدر . انکلیزلرده جابگیر اولان « آلمان کابوسی » نك یالکیز اقتصادی دکل باشقه برجهتی ده واردر . بوجهتده ایمراطورک وقتیه قدسده ایراد ایتدیکی نطقده مندرج « بن بوتون اسلام عالمک دوستییم » سوزنده خلاصه ایدلمشدر .

معلوم اولدینی وجهله انکلتیره نك یالکیز هندستانده یوز میلیونی متجاوز اسلام تبعه سی واردر . بونلرک انکلتیره یه مربوطیتلری اساس اعتباریه پاموق ایپلکندن عبارتدر . آلمانیا خلافت اسلامیه نك یاردیمیه انکلیز مستملکه لرنده کی بوتون اسلاملری کندینه جلب ایتکه موفق اولورسه انکلتیره نك اوراده کی وضعیتی پک زیاده کوچاشیر . بواندیشه لر استانبول - بغداد خطی